

Asia tulee käsitellä kokouksessa 24.6.2014

§ 215

**Lausunto kaupunkisuunnitteluvirastolle Vuosaaren
voimalaitosalueen asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12248**

HEL 2013-001635 T 10 03 03

Lausunto

Ympäristölautakunta antoi seuraavan lausunnon.

Voimalahankkeen ympäristövaikutukset on selvitetty huolellisesti juuri valmistuvan ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä ja selvityksiä on voitu hyödyntää kaavamutoksen valmistelussa. Kaavamuutos mahdollistaa biopolttoaineiden käyttöön perustavan uuden voimalan sijoittamisen Vuosaareen. Voimalan ympäristövaikutusten tarkempi arviointi ja lupaehtojen määrittely tulee tapahtumaan ympäristölupakäsittelyn yhteydessä.

Ympäristölautakunta pitää uutta kaavavarausta tärkeänä, koska hankkeen toteutuminen mahdollistaisi samalla Hanasaaren voimalan lakkauttamisen ja turvaisi siten mm. Kruunuvuorenrannan tulevan raideyhteyden toimivuuden polttoainekuljetustarpeiden poistuessa. Kaavarajauksen muuttaminen takaisin kaavaluonnoksen mukaiseksi siten, että kasvillisuudeltaan arvokas Skillberget voidaan pääosin rauhoittaa, on tarpeen jäljempänä esitetyistä syistä.

Vuosaaren satamaa perustettaessa kaupunki sitoutui toteuttamaan luonnonsuojelulla Östersundomin lintuvesien rauhoituksen. Pääosa alueesta (Kapellvikenin eteläreuna, Torpviken ja Bruksviken) rauhoitettiin v. 2002. Vuosaaren sataman asemakaavaan merkittiin laajahko luonnonsuojelualue sataman ja sen ratapihan sekä Porvarinlahden väliin, mutta sen toteuttaminen jätettiin jo aiemmin perustetun Mustavuoren-Porvarinlahden luonnonsuojelualueen laajentamisen yhteyteen. Tämä oli perusteltua mm. hoito- ja käyttösuunnitelman päivityksen takia. Porvarinlahden ja ratapihan välinen alue merkittiin pääosin luonnonsuojelualueeksi, mutta Skillberget lähivirkistysalueeksi. Tämän perusteluna oli riittävä virkistysaluepinta-ala, vaikka kasvillisuuden perusteella juuri Skillberget on alueen arvokkainta osaa.

Ympäristölautakunta lähetti 25.2.2011 pitkään valmistellun Porvarinlahden etelärannan luonnonsuojelualueen rauhoitusesityksen ja hoito- ja käyttösuunnitelman kaupunginhallitukselle. Esityksestä oli pyydetty asianosaisten lautakuntien lausunnot, ja tarkoituksena oli sen

lähettäminen ELY-keskukselle luonnonsuojelualueen perustamista sekä hoito- ja käyttösuunnitelman vahvistamista varten.

Sittemmin osoittautui, että C-voimalahankkeen tarpeisiin kaavaa on mielekästä muuttaa siten, että pienehkö osa SL-alueesta otetaan muuhun käyttöön. Ympäristökeskuksessa suhtauduttiin hankkeeseen joustavasti C-voimalahankkeen energiapoliittisen hyödyllisyyden vuoksi ja sen mahdollisuuden pohjalta, että menetetty pinta-ala voidaan korvata laajentamalla luonnonsuojelualueetta Skillbergetin suunnalla. Ainoana varauksena esitettiin, että kaava ei saa aiheuttaa Natura-alueelle luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisessa arvioissa merkittävää haittaa.

Hallintokeskus palautti Porvarinlahden etelärannan luonnonsuojelualueen valmisteluun ympäristökeskukselle C-voimalan kaavaan sopeuttamista varten. Maankäytöllisesti kaupunkisuunnitteluvirastossa ei nähty esteitä Skillbergetin valtaosan rauhoittamiselle luonnonsuojelualueena, koska rauhoituksen tavoitteet eivät vaadi polkupakkoa tai muita jokamiehenoikeuden rajoitteita (lukuun ottamatta luonnonsuojelualueille tavanomaista kukkien poimintakieltoa). Kaavaluonnoksen näistä lähtökohdista vallitsi yksimielisyys Helsingin Energian, kaupunkisuunnitteluviraston, rakennusviraston ja ympäristökeskuksen kesken, kuten monista neuvottelumuistioista ilmenee. Myös ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä tehdyissä maastotöissä käsitys Skillbergetin alueen luonnonsuojeluarvosta vahvistui.

Asemakaavatyössä vallitsevan vakiintuneen käytännön mukaisesti kaavan periaatteista, ongelmakohtista ja isoista muutoksista kaavoitustyön aikana käydään neuvotteluja hallintokuntien kesken niiden tavoitteiden yhteensovittamiseksi. Porvarinlahden etelärannan luonnonsuojelualueen rajauksen muutoksesta oli päästy huomattavaan yksimielisyyteen, mutta neuvottelutulos uhkaa jäädä epävarmaksi yllättävän kaava-alueen muutoksen vuoksi. Jos näin tapahtuisi, hyvästä käytännöstä olisi poikettu yksipuolisesti ja syytä selkeästi ilmoittamatta. Ympäristölautakunta katsoo, että asemakaava olisi laadittava koko kaavaluonnoksen mukaiselle alueelle siten, että Skillbergetin alueen kaavamerkinnot ja -määräykset ovat kaavaluonnoksen mukaiset.

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta, koska se koskee asian valmistelua (KuntaL 91 §).

Käsittely

Esteelliset: Leo Stranius

Esittelijä

24.06.2014

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, johtava ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12248 selostus, päivätty 8.4.2014, päivitetty Kslk:n 15.4.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12248 kartta, päivätty 8.4.2014

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää lausuntoa 9.7.2014 mennessä.

Asemakaavan muutos mahdollistaa Vuosaaren uuden voimalaitosyksikön(Vuosaari C) sijoittumisen voimalaitoskortteliin nykyisten voimalaitosten pohjoispuolelle. Kaavamuuos mahdollistaa molempien ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA) mukana olleiden hankevaihtoehtojen toteutuksen.

Polttoainevarastoja voidaan sijoittaa voimalaitoskortteliin ja Satamakaaren länsipuolelle. Polttoainekuljetuksia varten rakennetaan vesialueelle uusi pistolaituri sekä ratapihan pohjoispuolelle ja satama-alueen pohjoisreunaan rautatiekuljetusten lastauspaikat sekä polttoaineiden kuljettimet. Maantiekuljetukset puretaan voimalaitoskorttelissa. Kaavalla mahdollistetaan myös toimitilan lisärakentaminen alueelle.

Nykyisten voimalaitosten korttelista suurin osa on merkitty yhdyskuntateknisen huollon korttelialueeksi, jolle on osoitettu rakennusalat uudelle voimalaitokselle sekä muille voimalarakennuksille ja energiantuotantoon liittyville toimitiloille. Kerrosalaa on yhteensä 130 000 k-m2. Alueelle saa lisäksi kerrosalan ja rakennusalojen sitä rajoittamatta sijoittaa voimalaitosten ja niiden toiminnan kannalta tarpeellisia varastorakennuksia ja rakenteita, kuten piippuja, polttoaineen murskaimia ja kuljettimia. Korttelialueelle saa sijoittaa myös energiantuotantoon liittyvää yritystoimintaa palvelevia toimitilarakennuksia.

Aluetta saa käyttää kiinteän polttoaineen varastointiin. Alueelle saa sijoittaa toiminnan kannalta tarpeellisia rakenteita. Aluetta on tarkoitus

käyttää uuden voimalan lisä- ja varapolttoaineen kivihiilen varastointiin. Voimalan kivihiilivarastoista alueelle voidaan sijoittaa noin 200 000 m³, minkä lisäksi tarvitaan kriisitilanteita varten lisää varastoa kaava-alueen ulkopuolelta.

Alueelle saa sijoittaa junaraiteita ja voimalaitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia rakenteita. Alueen kerrosala on 1 200 k-m². Alueelle rakennettaessa tulee huolehtia tervaleppäkorven olosuhteisiin kohdistuvien haitallisten vaikutusten minimoimisesta ohjaamalla puhtaat hulevedet korven alueelle tai imeyttämällä ne ET-2 -alueelle. Luonnonsuojelualue ja tykkietä maisemallisesti ja ekologisesti suojaavaksi on merkitty suojaviheralue (EV-1), jolle on merkitty rakennusala kuljetinta varten.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, johtava ympäristöasiantuntija, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi
Raimo Pakarinen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31534
raimo.pakarinen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12248 selostus, päivätty 8.4.2014, päivitetty Kslk:n 15.4.2014 päätöksen mukaiseksi
- 2 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12248 kartta, päivätty 8.4.2014

Päätöshistoria

Helsingin Satama -liikelaitoksen jk 17.06.2014 § 40

HEL 2013-001635 T 10 03 03

Lausunto

Helsingin Satama -liikelaitoksen johtokunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle Vuosaaren voimalaitosalueen asemakaavan muutosehdotuksesta (nro 12248) seuraavan mukaisen lausunnon:

"Helsingin Satama on antanut tammikuussa 2014 mielipiteensä asemakaavaluonnoksesta. Siinä Helsingin Satama kiinnitti kaavamuutoksen myönteisten vaikutusten ohella huomiota mm. sataman ja satamassa ja yritysalueella toimivien yritysten toiminta- ja kehittämisedellytysten turvaamiseen sekä sataman liikenteen

häiriöttömään sujumiseen. Mielipteessä esitetyt asiat on käsillä olevassa kaavaehdotuksessa otettu suurelta osin hyvin huomioon. Hanke on mahdollista toteuttaa aiheuttamatta kohtuutonta haittaa sataman ja sataman yritysalueella toimivien yritysten nykyiselle toiminnalle.

Asemakaavan muutosehdotuksessa ei kuitenkaan ole käsitelty kaavamuutoksen ja suunnitellun hankkeen vaikutuksia kaavamuutoksen lähialueella nykyisin toimivaan elinkeinoelämään eikä sen kehittämismahdollisuuksiin. Selvitys on tarpeellinen esimerkiksi siltä osin, että nykyinen T-merkinnällä (teollisuus- ja varastotoimintojen alue) varustettu alue on esitetty KTY -alueeksi (toimitilarakennusten alue). Lisäksi toisin kuin kaavaselostuksessa mainitaan, alueen laajuutta on esitetty pienennettäväksi, vaikka rakennusoikeutta on lisätty. Alueella nykyisin harjoitettu sataman sujuvan toiminnan kannalta välttämätön raskaan kuljetuskaluston huoltotoiminta on tyypillisesti laajaa pihatilaa vaativaa toimintaa. Kaavamuutos esitetyssä muodossa kaventaisi alueen yritystoiminnan kehittämismahdollisuuksia, mitä ei voi pitää hyvän maankäytön suunnittelun tavoitteiden mukaisena.

Voimalaitoksen polttoaineen merikuljetusten purkua varten tarvittavalle pistolaiturille varattua rakennusala (Is) on Helsingin Sataman esittämän mielipteen johdosta laajennettu, mikä parantaa mahdollisuuksia sijoittaa laituri edullisempaan paikkaan suhteessa viereiseen ropax-liikennettä palvelevaan laituriin. Kaavamuutoksessa ei kuitenkaan muutoin ole polttoainelaiturilla tapahtuvan purkutoiminnan, siihen liittyvän kuljettimen ja murskaamolaitoksen osalta asetettu matkustajaliikenteen viihtyvyyden kannalta välttämättömiä rakenteellisia vaatimuksia tai rajoitteita melun, pölyn tai hajun leviämiseksi. Helsingin Sataman näkemyksen mukaan matkustajaliikenteen viihtyvyys tulisi haittojen rajoittamisen osalta arvostaa vähintään asumisen tasolle.

Liikenteen osalta voimalaitoksen polttoainehuolto lisää suhteellisesti eniten raideliikennettä, jopa 50-100 % nykyisestä. Kaavaehdotuksessa tai sen valmistelussa ei kuitenkaan ole lainkaan selvitetty polttoainehuollon aiheuttaman liikenteen kasvun vaikutuksia sataman liikenteelle. Sataman raideliikenteen liittyminen satamaradalta pääradalle on jo nykyisellä liikenteen määrällä (noin 7 % sataman tavaraliikenteestä) haasteellista. On arvioitu, että sataman liikenteestä voitaisiin nykyisillä raideliikenteen resursseilla kuljettaa rautateitse noin 20 %, mikä on Vuosaaren sataman rakentamispäätöksenkin taustalla ollut pitkän tähtäimen tavoite sekä merkittävä kilpailutekijä satamalle ja siellä toimiville yrityksille. Raideliikenteen osuuden lisääminen sataman

kuljetuksista tukee myös ympäristönsuojelulle asetettuja tavoitteita. Satamaradan liikenteen kaksinkertaistuminen polttoainekuljetusten myötä kaventaa merkittävästi mahdollisuuksia kehittää sataman rautatiekuljetuksia. Ennen kaavamuutoksen hyväksymistä tulisi selvittää raideliikenteen sujuvuus satamaradalla, pääradan liitoskohdassa ja sataman ratapihalla huomioiden polttoainekuljetukset sekä sataman raideliikenteen kasvun tavoitteet, ja varmistaa, ettei sataman ja siellä toimivien yritysten kilpailukyvyyn kehittäminen tai ympäristönsuojelun tavoitteiden saavuttaminen vaarannu.

Kaupunkisuunnittelulautakunnan päätöspöytäkirjassa 15.4.2014 esittelijän perusteluissa mainitaan, että sataman toiminta tuottaa alueelle melua, jonka taso paikoin ylittää sataman ympäristöluvassa asetetut raja-arvot. Pöytäkirjasta tai kaavamuutoksen selostuksesta ei ilmene, mihin tutkimukseen maininta perustuu. Vuosaaren Sataman melun leviämistä on ympäristöluvan ehtojen mukaisesti Helsingin Sataman toimeksiannosta selvitetty melumittauksin sekä niihin perustuvilla melumallinnuksilla. Viimeisimmät mittaukset on tehty ja melumallinnus laadittu vuonna 2013 (Vuosaaren satama, Meluselvitys, TL Akustiikka 1304-1 ja 1304-2), jolloin myös suoritettiin merkittävimpien melulähteiden (sataman työkoneet ja rekat) melupäästömittaukset. Tehtyjen mittausten ja selvitysten perusteella pöytäkirjassa mainittuja ympäristöluvan raja-arvojen ylityksiä ei ole tapahtunut, vaan nykytilanteessa mahdollisissa sataman melulle altistuvissa kohteissa sataman melu alittaa selvästi asetetut raja-arvot."

Esittelijä

Vuosaaren satama, johtaja
Jukka Kallio

Lisätiedot

Jukka Kallio, Vuosaaren satama, johtaja, puhelin: 310 33676
jukka.t.kallio(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 10.06.2014 § 246

HEL 2013-001635 T 10 03 03

Lausunto

Yleisten töiden lautakunta antoi kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Energiatunneli

Vuosaari-- Hanasaari-energiatunnelista ja sen ajotunneleista ja pystykuiluista on käynnistetty erilliset selvitykset. Rakennusvirasto on näiden alueiden suunnittelussa mukana.

Liikenne ja katualueet

Asemakaavan mahdollistama uusi voimalaitos lisää biopolttoaine- ja hiilikuljetusten vuoksi sataman tavaraliikennettä, tavarajunaliikennettä ja rekkaliikennettä. Liikennejärjestelyt on suunniteltava toimiviksi niin, että sataman maantieyhteys, raideyhteys ja katuverkko pystyvät välittämään lisääntyvän liikenteen turvallisesti ja tehokkaasti. Liikenne alueen katuverkossa kasvaa kuitenkin huomattavasti kivihiilen varmuusvarastoa purettaessa ja voimalan rakennusaikana. Polttoaineenkuljettimen rakenteiden tai sen käytön ei tule haitata sujuvaa ja turvallista liikennöintiä katu- ja tieverkolla. Riittävistä näkemäalueista tulee varmistua olemassa olevilla ja uusilla liittymäalueilla, mukaan lukien tonttiliittymät. Kaavaselostuksessa todetaan virheellisesti että kuljettimen alituskorkeuden on oltava rata- ja katualueilla vähintään yhdeksän metriä. Selostus on muutettava vastaamaan kaavamääräyksessä mainittuja alituskorkeusvaatimuksia, jotka ovat oikeat.

Kuljetinjärjestelmä

Kaavaehdotuksessa on esitetty, että uudelta polttoainelaiturilta tuleva kuljetinjärjestelmä voidaan toteuttaa osittain melumuurin ulkopuolelle. Kilometrin pituinen melumuuri on valittu Vuoden betonirakenteeksi vuonna 2008. Se on ehyt kokonaisuus ja arkkitehtonisesti kunnianhimoinen maisemaelementti. Samalla se toimii myös näköesteenä ja erottaa satama-alueen turvallisesti virkistys- ja ulkoilualueesta. Melumuurin ulkopuolella kulkee jalankulku- ja pyöräilyraitti, joka johtaa Horisontti-nimiselle näköalatasanteelle. Vieressä avautuu tärkeä viheraluekokonaisuus: Porvarinlahden luhdet ja vesialueet sekä Natura 2000-verkoston luonnonsuojelualueet. Yleisten töiden lautakunta esittää, että kaavaehdotuksen LS-k- ja ku-merkinnät ensisijaisesti muutetaan niin, että kuljetinjärjestelmän kaikki rakenneosat mahtuisivat melumuurin sisäpuolelle. Kuljettimen rakenteet saattavat muodostaa liian hallitsevan elementin, joka häiritsee maisemakuvaa Porvarinlahden suunnasta katsottuna. Jos kuljetinjärjestelmä on kuitenkin sijoitettava muurin ulkopuolelle, tulee se suunnitella hyvin huolellisesti, niin että se sulautuu melumuurin arkkitehtuuriin eikä riko alueen harmonista kokonaisuutta. Suunnitteluvaiheessa tulee tehdä yhteistyötä melumuurin suunnittelijoiden kanssa. Mikäli viheralueena toimivalle EV-1-alueelle sijoitetaan pysyviä kuljetinjärjestelmän rakenteita, tulee Fotängenin alue tutkia osana suunnittelua. Alueella sijaitsee likimääräisesti

sijoitettuja, kapseloituja ruoppausmassoja suojarakenteineen. Jatkosuunnittelussa tulee varmistaa että EV-1-alueelle sijoitetut rakenteet eivät vahingoita näitä rakennekerroksia. Asemakaavamerkinnoissa ja -määräyksissä todetaan erheellisesti, että EV-1-merkinnän alueelle tulee rakentaa meluste ja että lukuarvo osoittaa esteen yläreunan likimääräisen korkeusaseman. Tämä merkintä tulee korjata.

Viher- ja luonnonmukaiset alueet

Laadittu ympäristövaikutuksen arviointi on laaja ja kattava. Yleisten töiden lautekunta pitää hyvänä asiana, että ET-1-aluetta on supistettu niin, että kulkuyhteys Vuosaaren huipulle säilyy. Rakennusvirasto voi tulevaisuudessa toteuttaa viereiseltä, läntiseltä alueelta kulkuyhteyden huipulle sekä siihen liittyvän pienen pysäköintialueen. On hyvä, että ET-2-alue on esitetty verrattain pienenä ja alueen puhtaat hulevedet johdetaan viereiseen lehtokorpeen. Vaikka Skillberget on rajattu tämän kaavaehdotuksen ulkopuolelle, tulisi sen suojelumerkinän tarve ratkaista tämän kaavan yhteydessä. Yleisten töiden lautekunta katsoo, että luonnosvaiheessa ollut suojelumerkintä (SL) tulee palauttaa Skillbergetiin niin, että osa alueesta osoitettaisiin virkistyskäyttöön (VL). Skillberget rajautuu valtakunnallisesti arvokkaaseen ja merkittävään Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien muodostamaan ja Natura 2000-alueeksi luokiteltuun luontokokonaisuuteen.

Yleisten töiden lautekunta puoltaa asemakaavan muutosta nro 12248 edellä esitetyin huomautuksin.

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Silja Savolainen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
silja.savolainen(a)hel.fi
Antti Siuruainen, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 75252
antti.siuruainen(a)hel.fi

Pelastuslautekunta 10.06.2014 § 70

HEL 2013-001635 T 10 03 03

Lausunto

Pelastuslautekunta antoi Vuosaaren asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12248, voimalaitosalue seuraavan lausunnon.

Suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomiota pelastustoiminnan edellytyksiin (mm. sammutusveden riittävyys, automaattisten sammutusjärjestelmien toiminta, riittävät pelastustiet ja kohteiden saavutettavuus sekä pelastustyön turvallisuuteen), onnettomuuden leviämisen estämiseen sekä sammutusvesien keräilyyn. Suunnittelua on tehtävä tiiviissä yhteistyössä pelastuslaitoksen kanssa pelastustoiminnan ja sammutusjärjestelyiden sekä onnettomuuden leviämisen estämisen varmistamiseksi.

Selostuksessa on esitetty, että riskienarviointi tehdään voimalaitoksen rakennushankkeen yhteydessä. Suunnittelun yhteydessä on tehtävä riittävä riskienarviointi ja suuronnettomuusvaarojen arviointi, jossa on huomioitava myös voimalaitosalueen nykyiset toiminnot sekä vaikutukset myös alueen nykyisille toiminnoille esim. satama, rautatie, autoliikenneväylä/-tunneli.

Voimalaitoskorttelin toiminnoilta esim. polttoainevarastot, kattilalaitos vaadittavat suojaetäisyydet voivat aiheuttaa rajoituksia niiden sijoittamiselle tai viereisten korttelialueiden käytölle. Myös viereisen korttelialueiden mahdolliset toiminnot voivat aiheuttaa rajoituksia voimalaitoskortteliin esim. laajamittainen vaarallisten kemikaalien käsittely ja varastointi. Voimalaitoksen toimintojen sijoittelussa on huomioitava riittävät suojaetäisyydet.

Alueella on polttoainevarastoja ja niiden sammutusjärjestelmillä on yleensä erittäin suuri vedenkulutus sekä lisäksi vettä tarvitaan mahdolliseen pelastuslaitoksen sammutustyöhön. Eikä yksi onnettomuus saa vaarantaa alueen muiden toimijoiden sammutusveden saantia. Alueelle on asennettava riittävä sammutusvesiverkosto. Voimalaitos ja satama-alueen vesiverkosto on mitoitettava siten, että se riittää alueen eri toimijoiden automaattisten sammutuslaitteistojen ja pelastuslaitoksen sammutustyön tarpeisiin sekä sen toimintavarmuus on riittävä. Lisäksi kiinteiden polttoaineiden kytöpalot voivat olla pitkäkestoisia. Suurten sammutusvesimäärien myötä on myös kiinnitettävä erityistä huomiota riittävään sammutusvesien keräilyyn, jotta mahdolliset sammutusvedet eivät pääse kulkeutumaan luontoon ja yleiseen viemäriverkostoon.

Rautatien lastausalue (ET-2) näyttää ahtaalle, eikä alueelle näyttäisi johtavan pelastustietä. ET-2 alueelle on järjestettävä pelastustiet kahdelta eri suunnalta. Myös voimalaitosalueelle, polttoainesäiliöille, polttoaineen varastoalueelle ja polttoaineen lastauspaikoille on suunniteltava pelastustiet vähintään kahdelta eri suunnalta.

Polttoaineiden kuljettimet sijaitsevat nykyisten rakennusten läheisyydessä sekä ylittävät rautatien ja autotien vähintään yhdeksän

metrin korkeudessa. Kuljettimien osalta tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, että palo tai räjähdys estetään mahdollisimman tehokkaasti sekä onnettomuus ei pääse leviämään viereisiin rakennuksiin tai aiheuttamaan lisäonnettomuuksia liikenneväylillä. Kuljettimet on varustettava riittäväillä automaattisilla sammutusjärjestelmillä, palo-osastoinnilla ja kantavilla rakenteilla sekä niille on järjestettävä riittävät kulkutiet.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska asia koskee lausunnon valmistelua. Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 91§.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Kimmo Kartano, vanhempi palotarkastaja, puhelin: 0403514306
kimmo.kartano(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.04.2014 § 109

HEL 2013-001635 T 10 03 03

Ksv 0599_2, Käärmeniementie 8 ympäristöineen, karttaruudut L5, M5, L6, M6

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 8.4.2014 päivätyn 54. kaupunginosan (Vuosaari) korttelin 54152 ja katu-, satama-, rata-, virkistys-, vesi-, luonnonsuojelu- ja suojaviheralueiden asemakaavan muutosehdotuksen nro 12248 hyväksymistä.
- asemakaavan muutosehdotuksen asettamista nähtäville 30 päiväksi maankäyttö- ja rakennusasetuksen 27 §:n mukaisesti.

Samalla lautakunta päätti

- antaa vuorovaikutusraportin mukaiset vastineet esitettyihin mielipiteisiin
- että kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää ehdotuksesta tarvittavat lausunnot
- valtuuttaa kaupunkisuunnitteluviraston tekemään ehdotukseen vähäisiä muutoksia ja tarkistuksia, jotka eivät olennaisesti muuta ehdotuksen sisältöä.

08.04.2014 Pöydälle

Esittelijä

asemakaavapäällikkö
Olavi Veltheim

Lisätiedot

Antti Varkemaa, arkkitehti, puhelin: 310 37053
antti.varkemaa(a)hel.fi
Anni Järvala, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37056
anni.jarvala(a)hel.fi
Kaarina Laakso, diplomi-insinööri, puhelin: 310 37250
kaarina.laakso(a)hel.fi
Inga Valjakka, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37087
inga.valjakka(a)hel.fi

Helsingin Satama -liikelaitos Satamajohtaja 10.1.2014

HEL 2013-001635 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirastossa valmistellaan asemakaavan muutosta nro 12248 Vuosaaren nykyisen voimalaitoksen ja sataman alueelle sekä niiden ympäristöön. Asemakaavan muutos koskee suunnitteilla olevaa biopolttoainetta hyödyntävää Vuosaari C voimalaitosta ja siihen liittyviä rakenteita. Kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosasto on pyytänyt mielipiteitä kaavaluonnoksesta.

Suunnittelualue sijoittuu osittain Vuosaaren satama-alueelle, sa-taman portti- ja huoltoalueille sekä niiden välittömään läheisyteen. Suunnitellun Vuosaari C voimalaitoksen polttoainehuolto on suunniteltu siten, että se hyödyntää Vuosaaren satamaa ja sen liikenneyhteyksiä. Hankkeen toteuttaminen edellyttää myös lisärakentamista satamaan ja sen liikenneyhteyksiin.

Voimalaitos sekä sen polttoaineen vastaanotto, varastointi ja kul-jetus varastoista voimalaitokselle edellyttävät merkittävää lisära-kentamista suunnittelualueella ja varaavat laajoja alueita satama-keskuksesta. Suunnittelualue satama-alueella ja sataman portti-vyöhykkeellä (Vuosaaren tunnelin ja satama-alueen välinen alue) sijoittuu alueille, joilla on jo vakiintunutta satamatoimintaa sekä muuta satamaan ja liikenteeseen liittyvää elinkeinotoimintaa. Sataman porttivyöhykkeellä sijaitsevat mm. satamaliikenteen kannalta tarpeelliset huoltopalvelualueet monipuolisine liikenteen huoltopalvelukeskuksineen, tankkausasemineen ja liikenteen sujuvuuden kannalta välttämättömine odotusalueineen. Lisäksi porttivyöhykkeellä sijaitsee sataman raideliikenteen kannalta

välttämätön ratapiha, jolla satamaan tulevat ja satamasta lähtevät junat järjestellään. Porttivyöhykkeen läheisyydessä suunnittelualaie sijoittuu osittain lähivirkistys-, suojelu- ja suojaviheralueille, jotka toimivat mm. suojavyöhykkeenä sataman ja läheisen Porvarinlahden Natura-alueen välillä.

Vuoden 2008 lopussa valmistunut ja toimintansa käynnistänyt Vuosaaren satama on Suomen ulkomaankaupan pääsatama. Vuosaaren satama ja sen viereinen yritysalue logistiikkakeskuksineen muodostavat Vuosaaren satamakeskukseksi kutsutun alueen, joka on merkittävä elinkeino- ja työpaikkakeskittymä itäisessä Helsingissä. Vuosaaren satamakeskuksessa toimii kiinteästi noin 50 yritystä ja alueella on tällä hetkellä noin 2 000 työpaikkaa. Satama on myös pitkällä tähtäimellä tehty seudullinen liikenne- ja kuljetusratkaisu, joka on pysyvästi vaikuttanut ulkomaankaupan kuljetusten sekä etenkin raskaan liikenteen liikennevirtoihin pääkaupunkiseudulla. Helsingin Satama –liikelaitos (jäljempänä Helsingin Satama) vastaa Vuosaaren satamakeskuksen kehittämisestä.

Helsingin Satama suhtautuu myönteisesti Helsingin Energian Vuosaari C voimalaitoshankkeeseen. Pyrkimys ympäristöystävällisempiin energiantuotantoratkaisuihin ja päästöjen vähentämiseen edustaa Helsingin Sataman näkökulmasta kannatettavaa kehitystä. Lisäksi voimalaitoksen polttoaineen merikuljetukset monipuolistavat Vuosaaren sataman kautta kulkevan liikenteen rakennetta sekä sataman palvelutarjontaa ja siten luovat edellytyksiä alueen elinkeinoelämän ja sataman suotuisalle kehitykselle tulevaisuudessa.

Helsingin Satama haluaa kuitenkin muistuttaa, että asemakaava- ja suunnitteilla olevassa voimalaitoshankkeessa tulee ottaa huomioon satamakeskuksen alueen nykyinen toiminta siten, että nykyiselle toiminnalle, toiminnan harjoittajille ja liikenteelle voidaan turvata riittävät toiminta- ja kehittämis- edellytykset nyt ja tulevaisuudessa. Asemakaava tulee laatia siten, ettei hankkeen toteutuksesta aiheudu taloudellisia menetyksiä tai muutoin kohtuutonta haittaa satamakeskuksen nykyisille toimijoille, toimintoille tai niiden kehitykselle.

Yksi Vuosaaren sataman tärkeimmistä kilpailutekijöistä on sujuvat esteettömät liikenneyhteydet. Asemakaavassa tulee varmistaa ettei voimalaitoksen polttoainekuljetusten tuoma liikenteen lisäys satamaan johtavilla liikenneyhteyksillä kauempanakaan suunnittelualueesta aiheuta rajoituksia, viivästymistä tai muuta haittaa sataman kautta kulkevalle ja sen yritysalueelle suuntautuvalle liikenteelle tai sen sujuvuudelle.

Suunnittelualueen kaavoituksella ja suunnitellulla hankkeella on vaikutusta myös satamakeskuksen läheisyydessä sijaitseviin luonnonsuojelu- ja Natura-alueisiin ja se on otettava huomioon yhteisvaikutuksena ainakin sellaisissa lupaa tai suunnitelmaa edellyttävissä Helsingin Sataman hankkeissa, joiden johdosta Vuosaaren sataman vaikutukset Natura-alueeseen kasvavat. Kaavamuutoksen vaikutusten arviointimenettelyllä onkin varmis-tettava, että edellä mainittujen yhteisvaikutusten myötä kaavan toteutus ei tulevaisuudessakaan estä tai merkittävästi rajoita Vuo-saaren sataman ja satamakeskuksen toimintaa tai kehittämistä parhaalla mahdollisella tavalla ulkomaan kaupan, tavaraliikenteen ja elinkeinoelämän tarpeisiin.

Asemakaavamuutoksella ja suunnitellulla hankkeella on myös merkittäviä vaikutuksia suunnittelualueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittä-misedellytyksiin. Näitä vaikutuksia ei kuitenkaan ole kaavaselos-tuksessa käsitelty lainkaan ja ne on jätetty kaavaluonnoksessa huomioimatta. Vaikutukset alueella jo olevan elinkeinoelämän toiminta- ja kehittämisedellytyksiin tulee selvittää ja huomioida kaavamuutoksen jatkosuunnittelussa siten, että voidaan varmis-taa, ettei kaavan toteutuksesta aiheudu haittaa alueen nykyiselle elinkeinoelämälle.

Kaavaluonnoksessa on esitetty uutta pistolaituria sataman koillis-osaan. Luonnoksen kaavamerkintä kyseiselle laiturille on "vesi-alueen osa, jolle saa sijoittaa pistolaiturin". Tämä laituria varten varattu alue on kuitenkin jatkosuunnittelua ja hankkeen toteu-tusta ajatellen epätarkoituksenmukaisen suppea ja tiukasti rajattu. Lisäksi laituria varten varatun alueen sijainti ja suuntaus on kyseistä laiturivarausta lähinnä sijaitsevan satamatoiminnan rahtia ja matkustajia kuljettavan ns. ropax-alusliikenteen kaksoisramppien, laivapaikkojen ja pistolaiturin käytön sekä liikenteen kehittämisen kannalta epäedullinen. Pistolaiturille varattu alue tulisi rajata siten, että sen etäisyys ja suuntaus voidaan jatkosuunnittelussa valita siten, ettei polttoaineliikenne aiheuta haittaa ropax-liikenteelle tai muulle kyseistä laituria käyttävälle liikenteelle.

Sataman koillisreunalta nykyisin LS-k kaavamerkinnällä varuste-tulta satama-alueelta on rajattu kaava-alueen osa LS-k merkinnällä, jolle on sijoitettu rakennusala kuljettimelle (ku merkintä) sekä erikseen määrittämätön rakennusala. Kuljettimen rakennusala on luonnoksessa sanottu, että se on likimääräinen ja sille saa rakentaa voimalaitoksen polttoaineita kuljettavia kuljetinratoja ja niiden pystyrakenteita. Erikseen määrittämättömän rakennusalan merkintää ei luonnoksessa ole täsmennetty.

Vaikka kuljettimen rakennusala onkin mainittu likimääräiseksi, asettaa kaava-alueen raja-alue kyseisellä alueella epätarkoituksenmukaisen tiukat rajat kuljetinrakenteiden sijoittamiselle. Luonnok-sen mukaan toteutettuna kuljetinrata pystyrakenteineen sijoittuisi kaakkoispäästään noin 750 metrin matkalta sataman liikennettä palvelevan junaraiteen ja sen lastauslaiturin kohdalle tehden siten ko. raiteen ja lastauslaiturin käytön mahdottomaksi. Edelleen kuljetinrata luonnoksen mukaisesti toteutettuna sijoittuisi satama-alueella sijaitsevalle pitkäaikaisella vuokrasopimuksella satamatoimintaa harjoittavalle yritykselle vuokratulle maa-alueelle siten, että se ylittäisi yrityksen omistaman henkilöstö- ja pysäköintirakennuksen ja sivu-alueen yrityksen omistamia varasto- ja korjaamorakennusta sekä terminaalirakennusta. Ratkaisu voi aiheuttaa merkittävää haittaa yrityksen toiminnalle ja rajoittaa kohtuuttomasti sen toiminnan kehittämistä.

Lisäksi rakennusalan käytön rajaaminen asemakaavamääräyksellä pelkästään voimalaitoksen polttoaineita kuljettavalle kuljetinradalle on epätarkoituksenmukaista ja rajoittaa tarpeettomasti sataman kehittämistä tulevaisuudessa.

On huomattava, että jo nykyinen asemakaavamerkintä LS-k mahdollistaa kuljetinradan rakentamisen alueelle ja antaa sen sijoittamiselle enemmän mahdollisuuksia kuin luonnoksessa esitetty ratkaisu. Koska kuljetinrata joudutaan joka tapauksessa toteut-tamaan siten, että sen korkeusasema nousee nykyistä meluestettä korkeammalle ja siitäkin syystä koteloimaan, on se luontevinta integroida meluesterakenteeseen sen ylä- tai koillispuolelle sekä sillä osalla, missä meluestettä ei ole, sijoittaa aivan satama-alueen (LS-k) reunaan, jossa ei tällä hetkellä ole aktiivisia satamatoimintoja. Näin olemassa olevalle elinkeinotoiminnalle (satamatoiminnalle) kaavan toteutuksesta aiheutuva haitta saadaan minimoitua ilman sitä, että kaavan tarkoitus ja tavoitteet kärsivät.

Sataman porttialueella nykyisen asemakaavan LR, LT ja T (kaavaluonnoksessa KTY) merkinnöin varustetuilta alueilta on rajattu kaava-alueen osa, jolle on sijoitettu rakennusala kuljettimelle (ku merkintä). Kuljettimen rakennusosalalle saa kaavaluonnoksen mukaan rakentaa voimalaitoksen polttoaineita kuljettavia kuljetinratoja ja niiden pystyrakenteita.

LR ja LT alueilla sijaitsevat Vuosaaren sataman maaliikenne-tydet, joita pitkin kaikki satamaan ja satamasta ulos suuntautuva maaliikenne kulkee. T merkinnällä (luonnoksessa KTY) varustetulla alueella kuljetinradan suunnitellulla kohdalla sijaitsee liikenteen huoltopalvelukeskus, joka vaatii toimintansa luonteen vuoksi laajat vapaat piha-alueet. Edellä mainituille alueille ei tule kaavassa sallia

sellaista rakentamista kuten kuljetinradan pystyrakenteita, joka aiheuttaa haittaa alueiden sujuvalle käytölle. Sataman maaliikenneyhteyksien ja huoltopalvelukeskuksen sujuvan toiminnan turvaamiseksi kaavassa tulee selkeästi esittää ne alueet, joille kuljetinradan pystyrakenteita on mahdollista sijoittaa sekä kuljetinradan vaakarakenteiden pienin vapaa alituskorkeus. Näillä mää- räyksillä tulee varmistaa riittävät suoja-alueet ja –etäisyydet ny-kyisiin toimintoihin nähden.

Voimassaolevassa asemakaavassa T merkinnällä varustettu alue korttelissa 54152 on kaavaluonnoksessa muutettu jo toiminnassa olevien liikenteen huoltopalvelukeskusten osalta KTY alueeksi, joka asemakaavamääräysten mukaan on toimitilarakennusten korttelialue, jolle saa sijoittaa energiatuotantoon liittyvää yritystoi- mintaa sekä satamaa ja sen liikennettä palvelevia toimitila- ja tuo- tantorakennuksia. Kaavaluonnoksessa on lisäksi esitetty alueelle lisää rakennusoikeutta.

Alueen nykyinen toiminta muodostuu monipuolisista liikenteen palveluista ja sijoittuu kahteen huoltopalvelukeskukseen, joissa toimii useita alan yrityksiä, jotka tarjoavat kattavan palvelukoko- naisuuden kaikille tienkäyttäjille painottuen kuitenkin raskaan lii- kenteen palveluihin. Sataman liikenteellä on merkittävä osuus näiden palveluiden käyttäjistä, mutta pysyäkseen ja kehittyäkseen tämä elinkeinotoiminta tarvitsee asiakaskuntaa laajemmalta tien- käyttäjien joukosta. Kaavaluonnoksessa esitetty kaavamääräys on siten tämän elinkeinotoiminnan toiminta- ja kehitysedellytysten osalta kohtuuttoman rajoittava toiminnan sisällön osalta. Liikenteen ja etenkin raskaan liikenteen palvelutoiminta on luonteeltaan runsaasti tilaa vaativaa, joten kaavaluonnoksessa esitetty merkittävä rakentamistehokkuuden lisäys tähän osaan korttelia on epätarkoituksenmukaista. Sataman, siellä toimivien yritysten ja sen käyttäjien kannalta nämä huoltopalvelukeskukset ovat välttämättömiä ja osaltaan turvaavat sataman ja siihen liittyvän elinkeinoelämän ja liikenteen sujuvan ja häiriöttömän toiminnan. Kaavamuutosta ei siten tule laatia niin, että kyseisen palvelukokonaisuuden ja siihen kuuluvien yksittäisten palveluiden säilyminen ja kehittyminen alueella vaarantuu. Kaavamääräystä tulee lieventää niin, että se tarjoaa mahdollisuuden toteuttaa alueelle liikenteen palveluita väljemmin ja rakentamisoikeuden lisäys käsitellä alueen nykyisten haltijoiden ja toiminnan harjoittajien kanssa siten, että alueen todelliset tarpeet tulevat huomioiduksi.

Helsingin Satama muistuttaa, että maankäyttö- ja rakennuslain 54 §:n mukaan mm. ”asemakaavalla ei myöskään saa asettaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle sellaista kohtuutonta

rajoitusta tai aiheuttaa sellaista kohtuutonta haittaa, joka kaavalle asetettavia tavoitteita tai vaatimuksia syrjäyttämättä voidaan välttää.”

Lisätiedot

Ari Parviainen, Vuosaaren satama, Kehittämispäällikkö, puhelin: 0500-214 904
ari.parviainen(a)hel.fi

Rakennusvirasto 10.1.2014

HEL 2013-001635 T 10 03 03

Hankkeen taustaa

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää rakennusviraston kannanottoa Vuosaaren voimalaitoksen kaavaluonnoksesta 13.1.2014 mennessä.

Helsingin kaupungin tavoitteena on saada energiantuotanto hiilineutraaliksi vuoteen 2050 mennessä. Tähän liittyvänä välitavoitteena on lisätä uusiutuvien energianlähteiden käyttöä 20 %:iin vuoteen 2020 mennessä. Tähän on mahdollista päästä tuottamalla energiaa jatkossa esimerkiksi biomassalla.

Kaupunginvaltuusto päättää vuonna 2015 miten uusiutuvia energianlähteiden käyttöosuutta lähdetään kasvattamaan. Vaihtoehtoina on rakentaa uusi biopolttoaineita hyödyntävä voimalaitos Vuosaareen tai korvata Hanasaassa ja Salmisaassa 40 % kivihiilestä biomassalla.

Kyseinen asemakaavan muutos mahdollistaa uuden, biopolttoaineita hyödyntävän voimalaitoksen rakentamisen Vuosaareen. Kaava mahdollistaa myös energiantuotantoon liittyvien välttämättömien toimitilojen, voimalaitosta palvelevien polttoainevarastojen, pistolaiturin, rautatie- ja maantiekuljetuksien lastauspaikkojen sekä polttoaineen kuljettimen rakentamisen.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettiin kaksi vaihtoehtoista ratkaisua kivihiilen käyttövaraston sijainniksi. Asemakaavan muutoksesta on laadittu luonnos alueeltaan ja vaikutuksiltaan suuremman B-vaihtoehdon perusteella. Ympäristövaikutusten arviointi ei ole valmis. Suunnitteluratkaisua kivihiilen käyttövaraston lopullisesta sijoittamisesta ei ole vielä voitu tehdä.

Kaavaluonnosalue sijaitsee Vuosaaren Niinisaassa nykyisellä voimalaitosalueella ja satama-alueella ja niitä ympäröivillä virkistysalueilla. Kaava-alueen rajaa pohjoisessa täyttömäkiä, lännessä Vuosaaren urheilupuisto, etelässä satama ja idässä

Porvarinlahden länsirannan virkistys- ja luonnonsuojelualueet. Kaava-alueella sijaitsee kivihiilen varmuusvarasto. Rakennettua ympäristöä hallitsevat pääosin nykyisen voimalan ja sataman toimintaan liittyvät suurikokoiset hallimaiset rakennukset.

Rakennusvirasto ei tässä vaiheessa kommentoi yksityiskohtaisesti asemakaavaluonnosta. Koska ympäristövaikutusten ja natura-arviointi ovat vielä kesken, hankkeeseen liittyvät sijoitusratkaisut saattavat vielä muuttua arvioinnin valmistuttua.

Tässä vaiheessa rakennusvirasto pitää uutta suojelualueeksi osoitettua SL-aluetta eli Skillbergetin lehto- ja kallioaluetta erittäin hyvänä suojelullisena kompensaatona mahdollisesti menetettävästä arvokkaasta luontoalueesta. Se sijaitsee kaavaluonnoksen pohjoisimman ET-alueen sisällä. Alue on rakennusviraston inventoinnissa luokiteltu arvometsäksi, ja paikan muu kasvillisuus kuuluu arvoluokkaan 1.

Rakennusvirasto pyytää tarkistamaan vielä ET-1 alueen koon ja sijainnin, koska alueellisesti merkittävän viheralueen, Vuosaaren huipun, eteläinen pääsisäänkäynti on suunniteltu samaan paikkaan. Ideaaliratkaisussa nämä molemmat toiminnot saadaan sijoitettua luontevasti alueelle.

25.4.2013 Lausunto annettu

Esittelijätiedot

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Nina Mouhu, aluesuunnittelija, puhelin: 310 39838
nina.mouhu(a)hel.fi
Jenna Ikonen, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38939
jenna.i.ikonen(a)hel.fi
Antti Siuruainen, metsäsuunnittelija, puhelin: 310 75252
antti.siuruainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseo Kulttuuriympäristöyksikkö 9.1.2014

HEL 2013-001635 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluviraston lausuntopyyntö 9.12.2013

Kaupunkisuunnitteluvirasto on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Vuosaaren voimalaitosalueen asemakaavaluonnoksesta. Kaupunginmuseo lausuu asiasta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Suunnittelualue sijaitsee Vuosaaren nykyisten voimalaitosten (Käärmeniementie 8) ja sataman alueella ja niiden ympäristössä. Alueelle suunnitellaan uutta biopolttoainetta hyödyntävää voimalaitosta (Vuosaari C) nykyisten voimalaitosten yhteyteen. Hankkeeseen sisältyy myös uusia polttoainevarastoja, pistolaituri, rautatie- ja maantiekuljetuksien lastauspaikat sekä polttoaineen kuljetin.

Kivihiilen varastopaikaksi esitettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kahta vaihtoehtoa. Vaihtoehdossa A kivihiilen käyttövarasto sijoittui Satamakaaren länsipuolelle. Vaihtoehdossa B ratapihan koillispuolelle ja Satamakaaren länsipuolinen alue käytettiin biopolttoaineen varastointiin. Asemakaavaluonnos on tehty laajemman B-vaihtoehdon perusteella, koska ympäristövaikutusten arviointi ei ole valmis.

Asemakaavaluonnoksessa ratapihan koillispuolen kivihiilen varastoalue tulee sijaitsemaan lähes välittömästi muinaismuistolain suojaaman ensimmäisen maailmansodan aikaisen tykkien länsiosan eteläpuolella. Tykkien tätä kunnostettua osuutta käytetään runsaasti huoltoajoihin ja mm. virkistysreitinä Skillbergetissä sijaitsevalle Horisontin näköalapaikalle. Tykkien käyttämätön itäosa kääntyy päätieltä koilliseen kohti Porvarinlahtea jo ennen kivihiilivaraston itäosaa. Tykkien on merkitty sm-1 merkinnällä asemakaavakarttaan 10640 (tullut voimaan 2.8.2002). Tykkien pohjoispuolella sijaitsee kolme erillistä linnoitusaluetta (tukikohdat I:3-5), jotka on merkitty kyseiseen asemakaavakarttaan sm-merkinnällä. Kaava-alueen läheisyydessä sijaitsee kiinteitä muinaisjäännöksiä lisäksi Kalkkisaaressa (kalkkilouhos) ja Porvarinlahdessa (kalkkiuuneja ja Vestersundomin entinen torpanpaikka). Linnoitteiden inventoineissa Skillbergetiin merkityt linnoitteet ja sinne lounaasta tuleva tykkien on todettu toteutumattomiksi tai tuhoutuneiksi.

Asemakaavaluonnoksessa tykkien ja ratapihan välinen nykyisen asemakaavan luonnossuojelualueen luontotyyppinä erittäin uhanalainen tervaleppäkorpi muutetaan suurimmaksi osaksi yhdyskuntateknisen huollon korttelialueeksi (ET) eli hiilivarastoksi ja auto- ja junapurkualueeksi. Tykkien ja hiilivaraston väliin jää vain hyvin kapea suojaviheralue (EV).

Tykkien ja linnoitteet jäävät asemakaavaluonnosalueen ulkopuolelle. Kaupunginmuseon mielestä muinaisjäännösalueen kulttuurihistoriallinen arvo kuitenkin heikkenee, jos nykyistä ympäristöä muutetaan poistamalla sataman ja tykkien välissä suojaluona olevat suojaviheralueet EV-1, EV-2 ja luonnossuojelualue SL-1 ja sijoittamalla niiden kohdalle kivihiilen käyttövarastoalue. Kapea suojaviheralue suojaa maisemaa vain osittain.

24.06.2014

Kaupunginmuseolla ei ole muuta huomautettavaa asemakaavaluonnokseen.

5.4.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Helsingin Energia -liikelaitos Toimitusjohtaja 8.1.2014

HEL 2013-001635 T 10 03 03

Kaupunkisuunnitteluvirasto pyytää Helsingin Energialta lausuntoa Vuosaaren voimalaitoksen asemakaavaluonnoksesta 12248.

Lausuntonaan Helsingin Energia esittää seuraavaa:

Hankkeen tausta

Helsingin kaupunginvaltuusto on päättänyt 18.1.2013 Helsingin kaupungin energiapolitiikkaa tavoitteista Helsingin Energian päivitetyn kehitysohjelman perusteella. Samalla valtuusto kehotti Helsingin kaupunginhallitusta tuomaan vuonna 2015 valtuuston päätettäväksi esityksen Helsingin Energian kehitysohjelman päivittämisestä niin, että valtuusto voi tuolloin päättää viimeisimmän tiedon perusteella Salmisaaren ja Hanasaaren nykyisiä voimalaitoksia koskevasta laajemmasta biopolttoaineratkaisusta sekä Vuosaaren monipolttoainevoimalaitosta koskevasta hankesuunnitelmasta.

Samalla kaupunginvaltuusto kehotti Helsingin Energiaa käynnistämään välittömästi monipolttoainevoimalaitoksen ja siihen liittyvän energiatunnelin investointipäätösvalmiuteen tähtäävät toimenpiteet.

Ympäristövaikutusten arviointi

Vuosaaren monipolttoainevoimalaitoksen suunniteltu polttoainetehto on suurempi kuin 300 MW, joten laitoksen rakentaminen edellyttää ympäristövaikutusten arvioinnin laatimista. Helsingin Energia on laittanut 25.2.2013 vireille monipolttoainevoimalaitosta ja sen vaihtoehtoja koskevan arviointimenettelyn toimittamalla ns. yhteysviranomaiselle arviointiohjelman. Arviointia on jatkettu muun muassa ottamalla huomioon yhteysviranomaisen ohjelmasta antama lausunto.

Ympäristövaikutusten arviointi on tarkoitus saada valmiiksi helmikuun 2014 puoliväliin mennessä toimittamalla YVA- selostus yhteysviranomaiselle.

Arvioinnin sisällölle asetetut vaatimukset on säädetty ympäristövaikutusten arvioinnista annetussa laissa ja asetuksessa. Asetettujen vaatimusten täyttämiseksi Helsingin Energia on teettänyt useita erillisselvityksiä Vuosaaren C- voimalaitoksen ja sen oheistoimintojen vaikutuksista. YVA- selostusta ja tehtyjä erillisselvityksiä voidaan myös suoraan käyttää hyväksi nyt puheena olevien asemakaavojen muutoksia valmisteltaessa.

Vuosaaren C- voimalaitoksen hankesuunnitelma

Vuosaaren C- voimalaitoksesta on tehty esisuunnitelma vuonna 2012. Voimalaitoksen varsinaisen hankesuunnitelman laatiminen käynnistyy tammikuussa 2014 ja sen tulee olla valmis alkusyksystä 2014.

Hankesuunnitelmassa voimalaitoskonsepti täsmentyy muun muassa toimintojen sijoittumisen, liikenneyhteyksien ja rakennusten osalta.

Asemakaavaluonnos 12248

Helsingin Energia toteaa, että esitetty asemakaavaluonnos noudattaa pääpiirteittäin niitä näkemyksiä, joita voimalaitoksen ja sen oheistoimintojen sijoittumisesta alueelle on esitetty.

Luonnoksen yksityiskohtainen kommentointi on kuitenkin tässä vaiheessa liian aikaista, koska osa voimalaitostoimintaan liittyvistä selvityksistä on vielä valmisteilla. Näistä tärkein on luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen NATURA- arviointi, joka valmistuu tammikuussa 2014. Jos kyseinen arviointi osoittaa suunnitellun toiminnan aiheuttavan NATURA- alueille merkittävää haittaa, on sijoitusratkaisut mietittävä uudestaan tältä pohjalta.

Erityisesti tämä koskee junaradan koillispuolella piirrettyä siltaa, autopurkupaikkaa ja hiilivarastoa (ET). Jos voimalaitostoimintaa ei voida sijoittaa tälle alueelle, supistuisi tarkoitusta varten käytettävissä oleva alue oleellisesti. Tämä merkitsisi muun muassa sitä, että luonnoksessa olevaa toimitilarakennusten korttelialuetta (KTY) ei voitaisi toteuttaa ainakaan esitetyssä laajuudessa, jos lainkaan.

Suunnittelun jatkaminen

Kuten edellä on todettu, ovat tammikuussa 2014 kaikki voimalaitoksen vaikutusten arvionnit käytettävissä. Samoin tammikuussa käynnistyy voimalaitoksen hankesuunnitelman laatiminen. Hankesuunnitelma laaditaan yhdelle ratkaisulle, jolloin ei enää tarkastella esimerkiksi vaihtoehtoisia kivihiilivarastojen sijoituspaikkoja. Asemakaavoituksenkin näkökulmasta tarkasteltuna merkitykselliset ratkaisut tehdään näin ollen tammikuussa.

Kirjeessään kaupunkisuunnitteluvirasto ilmoittaa, että kaavaehdotus on tarkoitus esitellä kaupunkisuunnittelulautakunnalle maaliskuussa 2014. Tästä aikataulusta on hyvä pitää kiinni, koska voimalaitostoiminnan edellyttämä asemakaavan muutos on niitä oleellisia hankkeita, joka tulisi olla tehty ennen kuin energiaratkaisu käsitellään valtuustossa vuonna 2015.

Helsingin Energia toivoo, että kaavaehdotus valmisteltaisiin jatkossa kiinteässä yhteistyössä Helsingin Energian kanssa.

23.4.2013 Lausunto annettu

Lisätiedot

Ari Laine, Johtaja, puhelin: +358 9 617 3200
ari.laine(a)helen.fi